

Hoezo methodiek?

Voor iedere cliënt de juiste begeleidingsmethodiek en daardoor meer kwaliteit van leven. Dat is wat Alliade graag wil. Maar wat is de juiste begeleidingsmethodiek? Met deze vraag ging de afdeling Praktijkgericht Wetenschappelijk Onderzoek (PWO) aan de slag. Marieke Groen is gedragskundige en lid van het onderzoeksteam. Zij vertelt wat het methodiekenonderzoek inhoudt.

Structuur en duidelijkheid

'In de gehandicaptenzorg worden best veel verschillende methodieken gebruikt', begint Marieke haar verhaal. 'Niet alleen bij Alliade, maar ook in andere organisaties. Maar welke methodieken er allemaal zijn en welke je nou gebruikt bij welke doelgroep, dat is lang niet altijd

duidelijk. Wat we graag willen, is dat op locaties met dezelfde doelgroep op dezelfde manier wordt gewerkt. Als je dan verhuist van Beetsterzwaag naar Drachten of van Stiens naar Kollum maakt dat niks uit voor de begeleiding die je krijgt.'

'Als iedereen bij een bepaalde doelgroep met dezelfde methodiek werkt, heeft iedereen dezelfde visie. Iedereen kijkt op dezelfde manier naar de cliënt, spreekt dezelfde taal en vindt dezelfde dingen belangrijk. Omdat dat is 'vastgelegd' in de methodiek. De meeste mensen hebben behoefte aan structuur en duidelijkheid. Als je een week lang een logé hebt gehad, ben je blij als je de badkamer weer voor jezelf hebt. Hoe gezellig het ook was. Voor cliënten geldt hetzelfde. Als alle begeleiders dezelfde methodiek gebruiken, zorgt dat voor structuur en duidelijkheid. Het is misschien wel belangrijker dat iedereen hetzelfde doet dan wát je precies doet.'

Wat is een methodiek?

Alliade kiest voor methodieken die gebaseerd zijn op wetenschappelijk onderzoek en praktisch uitvoerbaar

zijn voor begeleiders. Maar welke zijn dat dan? Deze vraag legde de raad van bestuur neer bij de afdeling PWO. Marieke: 'Toen we in de literatuur op zoek gingen naar methodieken die in Nederland gebruikt worden, kwamen we er al snel achter dat het eigenlijk niet duidelijk was wat een methodiek precies is. Interventie, werkwijze, programma, methodiek; alles wordt door elkaar gebruikt. Daarom begonnen we met het maken van een definitie voor het woord methodiek. Er zijn een paar belangrijke voorwaarden waaraan een methodiek volgens ons moet voldoen: iemands kwaliteit van leven

'We zijn steeds op zoek naar de methodiek die goed aansluit bij cliënten'

moet erdoor verbeteren. Het moet duidelijk zijn voor wie de methodiek bedoeld is. En er moet een doorlopende, systematische manier van handelen gebruikt worden die gericht is op de ontwikkeling van de cliënt. Dat houdt in dat je regelmatig met elkaar kijkt of de doelen van de cliënt gehaald worden. En dat je eventueel de doelen of de weg ernaartoe bijstelt. Uiteindelijk vonden we 30 methodieken die voldoen aan onze definitie.'

Verschil maken

Marieke: 'Daarna zijn we gaan kijken welke informatie over die 30 methodieken te vinden is. Is een methodiek in de praktijk ook echt te gebruiken? En is de methodiek op een wetenschappelijke manier ontwikkeld of onderzocht? Een methodiek is niet echt in de praktijk te gebruiken als de kosten bijvoorbeeld heel hoog zijn. Of als er geen scholing is die begeleiders kunnen volgen.

Ook zijn we benieuwd hoe groot het effect is. Want we willen niet zomaar iets doen, het moet wel verschil maken. We zijn steeds op zoek naar de methodiek die goed aansluit bij cliënten en waarmee zij zich optimaal kunnen ontwikkelen binnen de mogelijkheden die ze hebben.'

Vooruit denken

Marieke is betrokken bij vier verschillende locaties in Beetsterzwaag. Marieke: 'Ik zie duidelijk verschil in de manier waarop er op die locaties wordt gewerkt. Op twee locaties werken de begeleiders met LACCS. Dat is een methode ter ondersteuning van mensen met (zeer) ernstige meervoudige beperkingen. Op één locatie wordt gewerkt met Triple C, een methodiek om mensen met een verstandelijke beperking en complex gedrag het gewone leven te laten ervaren. En op de laatste locatie wordt geen specifieke methodiek gebruikt.'

'Op de locatie 'zonder methodiek' werken begeleiders meer reactief', gaat Marieke verder. 'Ze trekken pas aan de bel als ze tegen problemen aanlopen. Er wordt niet gewerkt vanuit een perspectief. Op de drie locaties waar een methodiek wordt ingezet, zie je dat de begeleiders gewend zijn om vooruit te denken. Er is samen met de cliënt en zijn of haar familie nagedacht over het perspectief en welke stappen of stapjes we moeten zetten om daar te komen. Als het goed met iemand gaat, kijken we wat maakt dat het goed gaat. En dan proberen we dat vast te houden. Daarnaast blijven we kijken welke stappen nog gemaakt kunnen worden. Soms doen we een stapje terug. Bijvoorbeeld als iemand ouder wordt of dementie krijgt. Ook dat is vooruit denken. De ontwikkeling van de cliënt staat altijd voorop.'

Vervolg

Marieke: 'Aan het einde van het onderzoek ligt er een lijst met een aantal methodieken die in Nederland gebruikt worden, wetenschappelijk onderbouwd en die praktisch toepasbaar zijn. Die lijst overhandigen we aan de raad van bestuur. Samen met een aantal deskundigen van Alliade maken zij een keuze over welke methodieken we gaan gebruiken. En we willen onze resultaten ook delen buiten de organisatie, zodat andere organisaties hun voordeel kunnen doen met dit onderzoek. Natuurlijk speelt de methodiekenvraag ook in de jeugdzorg en de ouderenzorg. Daar gaan we in de toekomst ook naar kijken.'

► Wat doet de afdeling pwo?

PWO doet onderzoek in de gehandicapten-, jeugd- en ouderenzorg om antwoorden te vinden op vragen uit de praktijk en zo het leven van cliënten te verbeteren.

We betrekken cliënten, verwanten en zorgverleners bij onze onderzoeken, zodat resultaten meteen gebruikt kunnen worden op de werkvloer.

Meer informatie over PWO en de onderzoeken die we doen, vind je op www.alliade.nl/pwo.